

דף מקורות

ספר ירמיהו פרקים כ"ו - ל'

נושא השיעור: התמודדות עם נבואות שקר

1. מלבי"ם לירמיהו כ"ח, י:

שאם יעשה הנביא איזה פעולה עם נבואתו, גם נבואה לרע הייתה מתקיימת בכל אופן, ויען שירמיהו עשה פעולה - מוסרות ומוטות - שא"א שלא תתקיים נבואה זאת שהיה בה מעשה, לקח חנניה המוט וישברהו לבטל המעשה ע"י מעשה אחרת.

2. רש"י לירמיהו כ"ח, ז:

אך שמע נא... הנביא אשר ינבא לשלום - אמר אני מתנבא פורעניות אם לא יבא איני שקרן הקב"ה נחם על הרעה אבל הנביא אשר ינבא לשלום וגו' בבא דבר הנביא יודע וגו' אבל אם לא יבא דברו שקרן הוא שנאמר לא איש אל ויכזב וגו' (במדבר כג) כך דרש רבי תנחומא.

3. רמב"ם, הלכות יבודי התורה פרק י הלכה ד:

דברי הפורענות שהנביא אומר כגון שיאמר פלוני ימות או שנה פלונית רעב או מלחמה וכיוצא בדברים אלו אם לא יעמדו דבריו אין בזה הכחשה לנבואתו, ואין אומרים הנה דבר ולא בא, שהקב"ה ארך אפים ורב חסד ונחם על הרעה ואפשר שעשו תשובה ונסלח להם כאנשי נינוה, או שתלה להם כחזקיה, אבל אם הבטיח על טובה ואמר שיהיה כך וכך ולא באה הטובה שאמר, בידוע שהוא נביא שקר, שכל דבר טובה שיגזור האל אפילו על תנאי אינו חוזר, ולא מצינו שחזר בדבר טובה אלא בחרבן ראשון כשהבטיח לצדיקים שלא ימותו עם הרשעים וחזר בדבריו, וזה מפורש במסכת שבת, הא למדת שבדברי הטובה בלבד יבחן הנביא, הוא שירמיהו אמר בתשובתו לחנניה בן עזור כשהיה ירמיה מתנבא לרעה וחנוניה לטובה, אמר לו לחנניה אם לא יעמדו דברי אין בזה ראייה שאני נביא שקר אבל אם לא יעמדו דברייך יודע שאתה נביא שקר, שנאמר אך שמע נא את הדבר הזה וגו' הנביא אשר ידבר שלום בבוא דבר הנביא יודע הנביא אשר שלחו ה' באמת.

4. מלבי"ם לירמיהו כ"ח, ז:

הנה רב הנביאים נבאו נבואת פורענויות, כי תכלית שליחת הנביא הוא להודיע את העם הרעה שעתידה לבא עליהם כדי שישובו בתשובה ולבעבור זה היה ה' שולח נביא, אבל לא לבשר טובות העתידות לבא בזמן קרוב... וזה שאמר הנביאים אשר היו לפני ולפניך היה כל נבואתם תמיד לרעה... ואם תראה שנביא ינבא לפעמים נבואה טובה זהו רק על התכלית שבבא דבר הנביא יודע הנביא, הוא לצורך הנביא עצמו להחזיק אותו לנביא אמת... ואם כן אתה באת לבשר בשורה טובה, אם שלחך ה' לזאת, הוא כדי שבבא הבשורה תוודע לנביא אמת ואם כן, צריך אתה להמתין עד שיהיה כדברייך, כי אז יודע שאתה נביא, ועתה עדיין אין נבואתך מוחזקת.

והאמת/ שלמה ארצי

והאמת	והאמת
שאין אמת אחת	שאין אמת אחת
והצדק עף בין הידיים.	והצדק עף בין הידיים.
אני עומד	אני עומד
בגבול בת ים לבד,	בגבול בת ים לבד,
והאמת מתעתעת בי.	והאמת מתעתעת בי.
מכסה דמעות רוצה לחזור,	מכסה דמעות רוצה לחזור,
אל הבית בו מזמן התחלתי,	אל הבית בו מזמן התחלתי,
כמו ילד טוב אל זרעות אמו,	כמו ילד טוב אל זרעות אמו,
אל האמת שבה צללתי.	אל האמת שבה צללתי.

© כל הזכויות שמורות למחבר ולאקו"ם